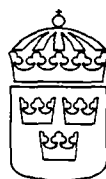

Utrikesutskottets yttrande

1990/91:UU2y

Verksamhet och anslag inom totalförsvaret

1991/92, Försvarsindustrin (prop. 1990/91:102,
bil. 1, avsnitt 10)

1990/91
UU2y

Till försvarsutskottet

Försvarsutskottet har berett utrikesutskottet tillfälle att yttra sig över bilaga 1 avsnitt 10 om försvarsindustrin i proposition 1990/91:102 om Verksamhet och anslag inom totalförsvaret.

Utrikesutskottet har granskat avsnittet i propositionen främst med utgångspunkt från gällande regler och riktlinjer beträffande export av krigsmateriel från Sverige. Utskottet tar årligen ställning till dessa frågor i ett betänkande med anledning av regeringens skrivelse om krigsmaterielexporten och de motioner som väcks i ärendet. Årets behandling i utskottet av dessa frågor kommer att ske senare i vår.

Enligt utskottets bedömning strider innehållet i proposition 1990/91:102, bilaga 1, avsnitt 10 inte mot de riktlinjer för svensk krigsmaterielexport som riksdagen godkänt. Utskottet vill i sammanhanget understryka vad som anges i propositionen om det utredningsarbete som genomförts på området, bl.a. genom utredningen Utlands-samverkan på krigsmaterielområdet (SOU 1989:102). Enligt vad utskottet inhämtat är det sannolikt att regeringen under kommande riksmöte inkommer med en proposition med anledning av nämnda utredning med förslag till ny lagstiftning som bl.a. skall behandla statsmakternas kontroll av den svenska försvarsindustrins samverkan med utländsk försvarsindustri. Utskottet utgår från att frågan om samverkan med utländsk försvarsindustri blir föremål för noggranna överväganden, bl.a. i samband med att den kommande propositionen på området behandlas. Särskilt gäller detta beträffande det i propositionen (1990/91:102) nämnda organet Independent European Programme Group (IEPG) vars medlemsstater hittills begränsats till NATO-länder. Ett institutionaliserat samarbete med ett sådant organ måste enligt utskottets mening prövas såväl från neutralitetspolitiska aspekter som med hänsyn till de krav som Sveriges deltagande i det västeuropeiska integrationsarbetet ställer.

På utrikesutskottets vägnar

Stig Alemyr

Närvarande: Stig Alemyr (s), Pär Granstedt (c), Evert Svensson (s), Margaretha af Ugglas (m), Sture Ericson (s), Jan-Erik Wikström (fp), Maj Britt Theorin (s), Alf Wennerfors (m), Karl-Erik Svartberg (s), Axel Andersson (s), Nils T Svensson (s), Inger Koch (m), Birgitta Hambræus (c), Per Gahrton (mp), Viola Furubjelke (s), Håkan Holmberg (fp) och Bengt Hurtig (v).

Avvikande meningar

1. Bengt Hurtig (v) anser att den del av utskottets yttrande som börjar med "Ett institutionaliserat samarbete" och slutar med "integrationsarbetet ställer" bort ha följande lydelse:

Med hänsyn till att huvudregeln är att svensk vapenexport är förbjuden bör inte samverkan med utländsk försvarsindustri innebära svensk vapenexport. För vidmakthållande av en trovärdig neutralitetspolitik bör institutionaliserat samarbete med IEPG ej ske.

2. Per Gahrton (mp) anser att den del av utskottets yttrande som börjar med "Ett institutionaliserat samarbete" och slutar med "integrationsarbetet ställer" bort ha följande lydelse:

Eftersom utskottet anser att svensk vapenexport successivt bör avvecklas i syfte bl.a. att stärka förtroendet för den svenska neutralitetspolitiken och bidra till en minskning av den internationella vapenhandeln, avvisar utskottet institutionaliserat samarbete med det NATO-anknutna IEPG. Samverkan med utländsk vapenindustri kan, såvitt utskottet kan se, bara få förekomma i den mån det är nödvändigt för att upprätthålla rimlig teknologisk nivå hos det svenska försvaret i avvaktan på att total avrustning av det militära försvaret i en framtid kan genomföras. Utlandssamverkan får på inga villkor i praktiken bli ett kryphål för svensk försvarsindustri undan de svenska exportrestriktionerna.